

[Statsministeren.]

hensyn til markedsforhandlingernes sammenbrud. Den tanke har naturligt meldt sig, om de tre skandinaviske lande og de tre Beneluxlande i fællesskab kunne gøre en indsats for at få markedsforhandlingerne i gang igen på et bredt grundlag. Begge grupper af lande bekender sig til frie samhandelsforhold og har ofte under de hidtidige forhandlinger givet udtryk for ensartede synspunkter.

Den højtærede udenrigsminister har under sine besøg for nylig i Oslo og Stockholm over for sine norske og svenske kolleger peget på den mulighed, at de, skal vi kalde dem tre plus tre lande, i fællesskab rettede en henvendelse til de øvrige vesteuropæiske lande om en snarlig genoptagelse af forhandlingerne om et liberalt grundlag. Det er klart, at Beneluxlandene har måttet handle i fuld overensstemmelse med de forpligtelser, som deres medlemskab af det europæiske økonomiske fællesskab pålægger dem, men jeg tror, at et initiativ af den art, der her er nævnt, ville være af stor værdi. Hverken i Oslo eller Stockholm blev den danske tanke afvist, og den indgår i de overvejelser, der nu finder sted i Stockholm. Det kan imidlertid ikke nægtes, at man både i Norge og Sverige for tiden er mere optaget af de tekniske forhandlinger vedrørende dannelsen af de ydre syv. Det må erkendes, at det er usikkert, hvad det danske initiativ kan medføre.

Når man her har antydnet ønskeligheden af et referat af forløbet af embedsmandsdrøftelserne i Stockholm, må jeg desværre sige, at vi af nærliggende grunde endnu ikke har noget egentligt referat. I hvert fald ikke, hvis jeg må modificere det på den måde, et egentligt referat, der lader sig anvende til redegørelse her i tinget i dag. Forhandlingerne er netop påbegyndt og ventes først afsluttet midt i næste uge. Det er heller ikke tidspunktet at udtale sig om, hvorledes Danmarks holdning kan blive, dersom forhandlingerne bliver ført frem til en principiel afgørelse. Det vil efter mit skøn i høj grad afhænge af, hvorvidt planen får en sådan udformning, at den fra alle sider kan anerkendes som et konstruktivt første skridt mod skabelsen af det store europæiske marked mellem de 17 lande. Af afgørende betydning vil det selvfølgelig også

være, hvilken placering og hvilke fordele den danske landbrugseksport kunne opnå inden for en sådan markedsdannelse.

Forhandlingerne om markedet mellem de syv må ses i nøje sammenhæng med forhandlingerne om det nordiske marked. Arbejdet med den nordiske plan er så godt som afsluttet, og de udestående spørgsmål er få. De største vanskeligheder har her som i andre forbindelser bestået på landbrugsområdet, og omend der under de seneste forhandlinger er sket en vis tilnærmelse af synspunkterne, kan vi dog ikke sige, at der er opnået resultater, der opfylder de danske ønsker. Den nordiske plan i sin nuværende skikkelse kan imidlertid næppe gennemføres, hvis der sker en splittelse mellem de skandinaviske lande i forhold til markedsplanerne. Det vil jeg også gerne sige med adresse til en vending, som det ærede medlem hr. Erik Eriksen brugte i sin omtale af det nordiske spørgsmål. Vi har med beklagelse konstateret, at man i visse kredse i vore nabolande synes tilbøjelig til at lukke øjnene for dette problem, og vi finder det bydende nødvendigt, at de nordiske lande sig imellem drøfter disse spørgsmål og gør sig konsekvenserne af det nordiske samarbejde, herunder ikke mindst Finlands stilling i det nordiske samarbejde, klar, forinden der kan være tale om at træffe nogen afgørelse af principiel art vedrørende de skandinaviske landes deltagelse i et lille frihandelsområde.

Det ærede medlem hr. Poul Møller udtalte om den nordiske toldunion, at det efter de konservatives opfattelse må anses for nødvendigt, at en nordisk ordening ikke afskærer os fra et eventuelt medlemskab af det europæiske fællesmarked. Hvis man fra konservativ side hermed tænker på en nordisk toldunion, så er den stillede opgave umulig. Man kan ikke samtidig være medlem af den nordiske union med lave ydre todsatser og af de seks' union med betydelig højere ydre todsatser. Det er måske beklageligt at konstatere dette, men begge dele lader sig ikke gøre. Der må her i givet fald vælges.

Må jeg som afslutning på disse bemærkninger sige, at det er ganske klart — og her svarer jeg det ærede medlem hr. Poul Møller — at regeringen ikke i folketingets sommerferie vil foregribe den endelige stil-